

Видавництво “Світич” представляє комплект підручників для 3 класу НУШ

Сайт підтримки підручників svitdovkola.org

Всі підручники
поєднані
тематично

Тема 2. Між минулим і майбутнім

П'єса

- Розкажіть одне одному відомі вам історії про людей, які боронили Україну в різні часи.
- Прочитай початок п'єси. Поміркуй, чим цей твір відрізняється від казки, а що в них спільного.

Погані новини

За п'єсою Олександра Олесь "Михайло Кожум'яка"

Картина перша

Князь і князівна в палаці. Входить джуро.

Князь
Що сталося, джуро?
Чийсь гонець?

Джуро
Атож! Від змія посланець.

Князь
Хм! Посланець?.. Від змія?..
Клич!

Джуро
Такий він чорний, як та ніч!
Такий зубатий та окатий!..

Князь
Дарма! Іди, зови в палати!

Посланець (входить)
Наш пан, великий володар,
землі й самого пекла цар,
прислав мене тобі сказати,
що мусиш ти дочку віддати.

Посланець виходить.

Князівна
Хай я згину в пащі змія,
та в мені живе надія,
що загине й він колись,
і потоки людських сліз
згодом висохнуть рососою...

Князь
Ні, до зброї, до двобою!
Щоб нарешті ката-гада
наш позбавився народ,
джуро, скликай воевод!
Нині ввечері нарада!

Тема 2. Між минулим і майбутнім

Джуро
Воеводи у дворі
ходять, радіяться, міркують,
а у змія на горі,
кажуть, зранку бенкетують.
Джуро йде.

П'єса — літературний твір, за яким у театрі створюють виставу. Текст п'єси складається з реплік (мовлення) персонажів і ремарок, що описують декорації та дії акторів. Розділи в п'єсі можуть називатися картинами чи діями.

- Який настрій у тебе після читання уривка? Чи сподіваєшся ти на позитивний фінал твору?
- Назви персонажів твору. Зверни увагу, як записане їхнє мовлення.
- Прочитай ремарки (написані курсивом фрагменти п'єси).
- Продовжть короткий переказ подій першої картини.
- Одного дня до палацу князя увійшов джуро та...

Знайомся: автор

Як лагідно називають Олександрів? Сашко або Олесь. Це ім'я й обрав собі за псевдонім Олександр Кандиба, відомий як поет **Олександр Олесь**. Він народився 1878 року в селі Інгупці на Волині. Олесь був журналістом і писав про життя в Україні.

Мистецтво

Тема 2.
Між минулим
і майбутнім

Як довідатися про минуле?

Від палеонтологів жевжки почули прислів'я. Віднови його та поясни зміст.

Діти розмірковували, як дізнатися про минуле. Визнач, хто як відповів. А який спосіб ти б обрав / обрала? Чому?

Ірина — Прочитати легенди, міфи, перекази.

Ігор — Розпитати в дідуся чи бабусі.

Ліля — Пошукати в інтернеті.

Історичні джерела — документи, предмети побуту, будівлі, а також усні народні твори, за якими вивчають життя людей у давні часи.

- Досліді історичне джерело, яке є у тебе вдома, користуючись планом.
 - Що це, коли і де було створене?
 - Яке його призначення?
 - Якими ти увяляеш людей, що створили цей предмет і користувалися ним?

Традиції та сучасність

Урок 9 • svitdovkola.org/art3/2025/9

Набання минулого живуть і нині. У цілком самобутніх композиціях можна побачити традиційні мотиви. Аби переконатися в цьому, помануємо на Дніпропетровщину — батьківщину відомого на весь світ петриківського розпису.

Пригадайте, що ви знаєте про "петриківку". Чи бачили сучасні речі, оздоблені цим декоративним розписом?

Упізнай стихії
Розглянь 4 картини із серії "Стихії", написані сучасною майстриною Вікторією Тимошенко.

- Чи вдалося тобі згадати, які стихії зображені? Де Земля, Вогонь, Повітря, Вода? Що саме підказало відповідь?
- Як художниця передала рух води й повітря, силу вогню, родючість землі?
- Знайди на картинах і назви елементів петриківського розпису, які тобі вже відомі.
- Як гадаєш, які відчуття в цих пані?

Кожна картина виконана в одній кольоровій гамі, властивій певній стихії.

Кожен підручник розкриває інтегровану тему в новому ракурсі

Я досліджую світ

Забезпечуємо в підручниках формувальне оцінювання

Підсумуй вивчене

- Пригадай пригоди жевжиків у цьому місяці. Які яскраві емоції проживали герої? Розкажи.
- Визнач, які із запропонованих тверджень істинні. А хибні перетвори на істинні.
 - Скифська пектораль – одна з найважливіших знахідок українських археологів.
 - Палеонтолог – це науковець, що вивчає давню історію людства, проводить розкопки.
 - Запаси корисних копалин постійно зменшуються, тому їх треба використовувати ощадливо.
 - Кількість солі в раціоні не впливає на здоров'я.
- Розглянь зображення старовинних предметів і розкажи, про які факти минулого вони можуть свідчити.

- Упізнай корисну копалину за її ознаками.
 - Їїго використовували ще наші пращури.
 - Чудове паливо, чорного кольору.
 - Якщо кинути у воду, то потоне.
 - Має блиск.
- Розглянь зображення та склади за одним з них розповідь, даючи відповіді на запитання.
 - Що відбулося раніше?
 - Що відбувається зараз?
 - Що відбувається в майбутньому?
- Уяви, що тобі пощастило помандрувати машиною часу.
 - Поміркуй, куди тобі хотілося б вирушити. Чому?
 - Напиши фантастичну розповідь "Як я подорожував / подорожувала в часі".
 Які труднощі можуть виникнути під час виконання цього завдання? Які вміння для цього необхідні?
- Поміркуй, яких умінь ти набув / набула протягом другого місяця навчання. Назви їх.

70 Тема 2 • МІЖ МИНУЛИМ І МАЙБУТНІМ svitdovkola.org/3/2 71

Українська мова та читання

Згадай перед канікулами

- Розглянь інфографіку і пригадай, що ти вже знаєш про текст. За потреби почитай це раз у підручнику або запитай в однокласників.

- Пригадай твори, які ти прочитав / прочитала цієї осені, і дай відповіді на запитання.
 - Які персонажі любили вихвалитися?
 - У яких творах персонажі мандрували?
 - Які відомі особистості талановито робили репортажі й фото?
- Постав запитання до слів і об'єднай їх у три групи. Традиція, химерний, бобер, захищає, далека, майструвати.
- Обери два слова з попереднього завдання. Добери до одного з них синонім, а до іншого – антонім. Запиши парами.
- Добери рими до двох слів із завдання 4. Запиши слова парами або склади віршик.
- Розіграйте в парі одну із ситуацій. Добирайте ввічливі слова.

71

Пригадай і йди вперед

Уроки 31-32 • svitdovkola.org/art3/2025/31

Пригадай музичні твори, які ви слухали й виконували протягом цього семестру.

Доповни мапу думок "Музика" на окремому аркуші.

Послухай фрагменти музичних творів і запиши, які інструменти ведуть у них мелодію.

- Ф. Шуберт. "Серенада"
- Yiruma. "П'єса про річку та людину"
- Р. Гриньків. "Елегія"
- Н. Паганіні. "Каприс № 24"
- Ф. Шопен. "Етюд №13"

Обери вивчену пісню чи співанку, яку тобі хотілося б виконати сьогодні. Об'єднайся з тими, хто також обрав цей твір, і зроби це разом.

Пригадай ритміків. Який з них звучить найдовше? Найкоротше? Запиши ланцюжок ритміків від найдовшого до найкоротшого. Підбери шумовий інструмент для кожного ритміка.

Придумай ритм і зобрази його за допомогою ритміків, а партнер / партнерка по завданню нехай виконає його за допомогою голосу, плескання, тупання або саморобних музичних інструментів. Потім поміняйтеся ролями.

58

Пригадай свої портфоліо. Яка робота викликає найприємніші спогади? Який спосіб зображення тобі найбільше сподобався? Обери один твір і презентуй його в класі.

До яких видів мистецтва належать ці твори? Розкажи про той, що найбільше подобався, ніби проводиш екскурсію.

Пригадай твори, які ви розглядали та обговорювали. Який з них тебе вразив найбільше? Об'єднайся з тими, хто також обрав цей твір. Знайдіть в інтернеті інші роботи цього автора або авторки.

Придумай, як можна стилізувати ці зображення, і створи з них зимовий орнамент, яким тобі хотілося б прикрасити клас або свою кімнату до Різдва та Нового року.

Що тобі подобалося робити на уроках мистецтва? Створи власний рейтинг занять, починаючи від найулюбленішого:

- слухати музику,
- співати,
- танцювати,
- ліпити,
- малювати,
- робити апплікації,
- грати в ритмічні ігри,
- грати на музичних інструментах,
- розглядати картини і скульптури.

Чого тобі хотілося б навчитися на уроках мистецтва? Про що дізнатися?

59

Мистецтво

Навчально-методичне забезпечення підручників

▶ календарно-тематичне планування уроків

▶ робочий зошит

▶ інтернет-підтримка на сайті svitdovkola.org

- конспекти уроків
- методичні матеріали
- навчальні презентації
- інтерактивні завдання
- матеріали для роздрукування
- та багато іншого

До кожного
підручника —
повне методичне
забезпечення
на сайті

svitdovkola.org/metodic

Обирайте
комплект
підручників
видавництва
“Світлич”!

Електронні [версії](#) підручників завантажуйте на сайті

svitdovkola.org/books/3